T071 BL 1 (103) Giới Xin Y Của Người Ko Phải Bà Con-30 Pháp Ni Tát Kỳ Ba Dạ Đề-Giới Pháp Của Tỳ Kheo-Luật Ma H

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

6-GIÔÙI XIN Y CUÛA NGÖÔØI KHOÂNG PHAÛI BAØ CON Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân, vaøo ngaøy moàng taùm, möôøi boán, möôøi laêm daân chuùng trong thaønh ñi ñeán ñaûnh leã Theá Toân. Baáy giôø, coù moät ngöôøi teân A-baït-tra maëc hai taám aùo luïa traéng, vaøo Tinh xaù Kyø-hoaøn ñaûnh leã Theá Toân, roài ñi tôùi choã Tröôûng laõo Öu-ba- nan-ñaø, chaøo: "Kính chaøo thaày". Öu-ba-nan-ñaø ñaùp: "Kính chuùc laõo tröôïng khoâng beänh". A-baït-tra noùi: "Toâi muoán xem caùc caên phoøng vaø nhaø". Khi aáy, Öu-ba-nan-ñaø ñaùp: "Coù theå ñöôïc. Caùc vò khoâng muoán xem, toâi cuõng daãn caùc vò ñi xem, huoáng gì caùc vò ñaõ thích xem", beøn daãn leân treân hai taàng laàu, noùi: "Haõy xem naøy laõo tröôïng: Nhöõng ñöôøng neùt ñieâu khaéc tinh vi, caùc hình veõ coù naêm maøu loäng laãy, saøn nhaø maøu löu ly, vaø caùc thöù giöôøng neäm meàn goái...". Luùc xem xong, oâng ta noùi: "Thaät tuyeät dieäu thöa thaày". Öu-ba-nan-ñaø noùi: "Chieác aùo luïa cuûa oâng cuõng roäng lôùn tinh vi tuyeät ñeïp". Khi aáy, A-baït-tra thöa: "Toâi laïi muoán xem caùc phoøng xaù khaùc nöõa". Theá roài, Öu-ba-nan-ñaø beøn ñöa oâng leân taàng laàu thöù ba ñeå xem, noùi roäng nhö treân, cho ñeán... "AÙo cuûa oâng cuõng roäng raõi tinh vi tuyeät ñeïp". Baáy giôø, oâng ta suy nghó: "Vò Sa-moân naøy khen ngôïi chieác aùo cuûa ta, aét muoán xin ñaây. Nhöng Vò Tyø-kheo naøy laïi laø choã quen bieát cuûa nhaø Vua, vaø caùc quan Ñaïi thaàn coù theá löïc lôùn, neáu ta khoâng cho thì oâng seõ oaùn haän ta". Nghó theá roài oâng lieàn noùi: "Thöa thaày, thaày muoán chieác aùo naøy chaêng?". Öu-ba-nan-ñaø ñaùp: "Raát muoán". A-baït-tra noùi: "Thoâi haõy theo toâi veà nhaø, toâi seõ trao cho thaày chieác aùo khaùc". Öu-ba-nan-ñaø noùi: "OÂi thoâi laõo tröôïng! Vì sao oâng laïi baûo cho toâi chieác aùo khaùc? Toâi cuõng coù nhieàu taám vaûi luïa haûo haïng, chæ vì noù khoâng gioáng caùi naøy. Neân muoán ñöôïc caùi aùo cuûa oâng cuøng moät loaïi vaûi ñeå may moät chieác y maø thoâi. Neáu yù oâng muoán cho thì haõy cho toâi chieác aùo naøy, ngoaøi ra nhöõng caùi ñeïp khaùc thì toâi khoâng caàn ñeán". A-baït-tra noùi: "Toâi maëc chieác aùo naøy ñi ñeán nhaø Vua, caùc tröôûng giaû vaø thaêm vieáng ñaûnh leã Theá Toân, laø nhöõng vieäc khoâng theå boû ngang ñöôïc". Öu-ba-nan-ñaø laïi noùi: "Vì sao oâng laïi baûo cho toâi chieác aùo khaùc?

Neáu quaû thaät oâng nghó raèng toâi khoâng coù vaûi luïa ñeïp maø muoán cho toâi thì haõy cho toâi chieác aùo naøy ñi, ngoaøi ra nhöõng caùi ñeïp khaùc thì toâi khoâng caàn ñeán". A-baït-tra noùi: "Neáu thaày caàn loaïi aùo naøy thì haõy theo toâi veà nhaø, toâi seõ cho". Öu-ba-nan-ñaø noùi: "OÂng chaúng hieåu söï tình, cuõng chaúng bieát nhöõng chuyeän raéc roái trong nhaø. Giaû söû cha meï, anh chò em oâng hoaëc tieác cuûa, hoaëc khoâng baèng loøng, thì duø oâng cho, toâi cuõng khoâng theå laáy. Neáu oâng khoâng boá thí laøm phöôùc ñöôïc, thì caû hai ñeàu baát lôïi, vì nhöõng

raéc roái vöøa keå, theá neân cho toâi ngay baây giôø laø tieän nhaát". Khi aáy, A-baït-tra ñaõ töø choái moät caùch khoù khaên maø vaãn khoâng ñöôïc lieàn côûi aùo ngoaøi ñöa cho, chæ maëc coù aùo trong, roài ñi ñeán thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, nhieàu ngöôøi trong thaønh ñi ñeán thaêm vieáng ñaûnh leã Theá Toân, A-baït-tra beøn hoûi moïi ngöôøi: "Hoâm nay caùc ngöôøi ñònh ñi ñaâu theá?". Hoï ñaùp: "Muoán ñeán Kyø-hoaøn". OÂng noùi: "Chôù coù ñi". Hoï hoûi: "Vì côù sao?". OÂng ñaùp: "Sa-moân laø keû aên cöôùp". Hoï laïi hoûi: "Cöôõng ñoaït vaät cuûa ngöôøi ta sao?". OÂng ñaùp: "Laïi coøn phaûi hoûi? Caùc ngöôi haõy xem ta maëc hai lôùp aùo luïa ra ñi maø baây giôø chæ coøn moät taám dính trong mình". Do theá, nhöõng ngöôøi khoâng tin Phaät lieàn trôû veà laïi trong thaønh, coøn nhöõng ngöôøi khaùc thì nöûa tin nöûa ngôø, ñöùng traàm ngaâm suy nghó. Traùi laïi nhöõng ngöôøi tin phaùp Phaät thì suy nghó: "Hoaøn toaøn khoâng theå coù vieäc ñoù ñöôïc.Vì Sa-moân Thích-töû heã cuûa ngöôøi ta khoâng cho thì khoâng laáy, laøm sao laïi coù theå cöôùp laáy cuûa ngöôøi! Hoaëc laø coù theå duøng phöông tieän thuyeát phaùp ñeå nhaän laáy maø thoâi". Theá roài moät ít ngöôøi ñi ñeán Kyø-hoaøn ñaûnh leã thaêm vieáng Theá Toân. Theá Toân bieát maø vaãn hoûi A-nan: "Vì sao hoâm nay ít ngöôøi ñeán Kyø-hoaøn theá naøy?". Luùc aáy, Toân giaû A-nan beøn ñem söï vieäc treân baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät beøn baûo goïi Öu-ba-nan-ñaø ñeán. Hoï lieàn goïi ñeán. Khi ñeán roài, Phaät lieàn hoûi Öu-ba-nan-ñaø: "OÂng coù vieäc ñoù thaät chaêng?". Thaày ñaùp: "Coù thaät nhö vaäy, baïch Theá Toân". Phaät noùi: "Naøy Tyø-kheo, ñoù laø vieäc aùc. Vì sao Tyø-kheo laïi xin y cuûa ngöôøi ta moät caùch cöôõng böùc? Haù oâng khoâng thöôøng nghe Ta ca ngôïi thieåu duïc, cheâ traùch ña duïc khoâng bieát chaùn laø gì? Töø nay trôû ñi,

Ta khoâng cho pheùp Tyø-kheo xin y cuûa cö só vaø vôï cö só khoâng phaûi baø con". Laïi nöõa, khi Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, coù saùu möôi Tyø-kheo ôû phöông Baéc ñi ñeán thaønh Xaù-veä ñeå thaêm vieáng ñaûnh leã Theá Toân, nhöng giöõa ñöôøng hoï bò boïn cöôùp laáy maát y, neân hoï phaûi loõa theå vaøo Tinh xaù Kyø-hoaøn ñaûnh leã caùc Tyø-kheo. Caùc Tyø-kheo beøn hoûi: "Caùc ngöôi laø ai vaäy?". Hoï ñaùp: "Laø ngöôøi xuaát gia". Caùc Tyø-kheo laïi hoûi: "Xuaát gia theo ñaïo naøo? Hoï ñaùp: "Xuaát gia theo doøng hoï Thích". Laïi hoûi: "Y cuûa caùc vò ñaâu maø ôû traàn nhö vaäy?". Ñaùp: "Chuùng toâi ñi ñöôøng bò boïn cöôùp laáy maát y". Baáy giôø, caùc Tyø-kheo beøn ñem y cho moãi ngöôøi, hoaëc laø cho y Taêng-giaø-leâ, hoaëc Uaát-ña-la-taêng, hoaëc An-ñaø-hoäi, hoaëc Toïa cuï. Caùc Tyø-kheo maëc y xong, beøn ñi ñeán choã Phaät, cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân Phaät, roài ñöùng sang moät beân. Phaät bieát maø vaãn hoûi caùc Tyø-kheo: "Caùc thaày töø ñaâu ñeán?". Hoï ñaùp: "Baïch Theá Toân! Chuùng con töø phöông Baéc ñeán". Phaät laïi hoûi: "Caùc thaày nhaãn chòu ñöôïc khoå cöïc, khaát thöïc khoâng khoù khaên, ñi ñöôøng khoâng vaát vaõ chöù?". Ñaùp: "Baïch Theá Toân! Chuùng con nhaãn chòu ñöôïc khoå cöïc, khaát thöïc khoâng khoù khaên, ñi ñöôøng khoâng vaát vaû, nhöng giöõa ñöôøng gaëp ñaùm cöôùp laáy maát y, phaûi ôû traàn vaøo Tinh xaù Kyø-hoaøn". Phaät laïi hoûi caùc Tyø-kheo: "Theá ra ôû doïc ñöôøng khoâng coù thaønh aáp xoùm laøng gì sao?". Ñaùp: "Thöa coù". Phaät hoûi: "Vì sao khoâng xin

(y)?". Caùc Tyø-kheo baïch vôùi Phaät: "Vì chuùng con nghe Theá Toân cheá giôùi khoâng ñöôïc xin y cuûa nhöõng ngöôøi khoâng phaûi baø con, maø chuùng con khoâng coù baø con, cuõng khoâng coù thí chuû boá thí, vì theá chuùng con khoâng daùm xin y, maø phaûi ôû traàn ñeán ñaây". Phaät lieàn khen ngôïi haïnh giöõ giôùi aáy: "Laønh thay, laønh thay caùc Tyø-kheo! Caùc thaày laø nhöõng ngöôøi tuøy thuaän, thaønh tín xuaát gia, duø gaëp phaûi söï kieän maát maïng cuõng khoâng ñeå phaïm giôùi. Töø nay veà sau, Ta cho pheùp nhöõng ai maát y ñöôïc pheùp xin y". Roài Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo ñang soáng taïi thaønh Xaù-veä phaûi taäp hoïp laïi taát caû, vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi:

"Neáu Tyø-kheo xin y töø nhöõng ngöôøi cö só, vôï cö só khoâng phaûi baø con, thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà, ngoaïi tröø luùc khaùc. Luùc khaùc töùc laø luùc maát y". GIAÛI THÍCH: (Moät soá töø ngöõ treân ñaõ giaûi thích) - Cö só: Töùc laø ngöôøi chuû nhaø. - Y: Y khaâm-baø-la, y kieáp-boái, y soâ-ma, y kieâu-xaù-da, y xaù-na, y ma, y khu-maâu-ñeà. - Xin: Hoaëc töï mình xin, hoaëc nhôø ngöôøi khaùc xin. Tröø ra luùc bò maát y maø xin thì khoâng coù toäi. - Luùc khaùc: Luùc bò maát y. Coù möôøi tröôøng hôïp maát y: Hoaëc Vua ñoaït laáy, hoaëc bò boïn cöôùp laáy, hoaëc bò löûa chaùy, hoaëc gioù cuoán maát, hoaëc bò nöôùc troâi maát, hoaëc bò ngöôøi nöõ sinh loøng tham cöôùp laáy, hoaëc bò cha meï baø con muoán cho mình baõi ñaïo maø ñoaït laáy, hoaëc mình caát giaáu roài sau queân maát choã caát, hoaëc ñem caát roài y muïc naùt, hoaëc caát laâu ngaøy y hö hoûng khoâng duøng ñöôïc nöõa. Ñoù goïi laø möôøi tröôøng hôïp maát y. Gaëp caùc tröôøng hôïp naøy Ñöùc Theá Toân baûo laø khoâng coù toäi - Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeàà: Nhö treân ñaõ noùi. - Ba-daï-ñeà: Nhö treân ñaõ noùi. Neáu Tyø-kheo bieát seõ ñöôïc y trong phaïm vi ba do-tuaàn, maø hieän taïi maát y Taêng-giaø-leâ, nhöng y Uaát-la-taêng vaãn coøn, thì khoâng neân xin y. Neáu maát y Taêng-giaø-leâ, y Uaát-ña-la-taêng maø y An-ñaø-hoäi vaãn coøn, thì khoâng neân xin y. Neáu maát ba y, maø y che gheû coøn, thì khoâng neân xin. Neáu maát caû ba y, y che gheû cuõng maát maø coøn y taém möa, thì khoâng neân xin y. Neáu Tyø-kheo maát ba y, y che gheû, y taém möa cuõng maát, maø coøn taám vaûi traûi giöôøng, thì khoâng neân xin y. Neáu Tyø-kheo maát ba y, maát y che gheû, y taém möa vaø taám vaûi traûi giöôøng, maø coøn mieáng vaûi coù chieàu daøi hai khuyûu tay thì cuõng khoâng neân xin y. Vì sao vaäy? Vì Tyø-kheo coù theå maëc aùo loùt ñi trong ba do-tuaàn ñeå nhaän laïi y tröôùc cuûa mình. Neáu treân ñöôøng ñi coù nhöõng tai naïn, khoâng theå ñi tôùi ñoù ñeå nhaän laïi y thì ñöôïc xin y che möa, khoâng coù toäi. Neáu Tyø-kheo xin y töø ngöôøi khoâng phaûi baø con, hoaëc töï xin, hoaëc nhôø ngöôøi khaùc xin, hoaëc ra daáu ñeå xin, hoaëc thuyeát phaùp ñeå xin... - Töï mình xin: Töï mình thaân haønh ñeán ñoù xin. - Sai ngöôøi khaùc xin: Sai ngöôøi khaùc ñeán ñoù ñeå xin. - Hieän ra töôùng ñeå xin: Hieän ra töôùng laïnh töôùng noùng. Theá naøo laø töôùng laïnh? Neáu Tyø-kheo vaøo ñeâm moàng taùm giöõa

muøa ñoâng luùc tuyeát rôi, maëc y cuõ, ñeán nhaø ñaøn-vieät, hieän ra töôùng laïnh coùng, khi aáy ngöôøi ñaøn-vieät ñaûnh leã chaân Tyø-kheo roài hoûi: "Thöa thaày, thaày khoâng coù y hôïp thôøi chaêng? Vì sao laïnh coùng nhö theá?". Tyø-kheo ñaùp:

“Khoâng coù. Khi cha meï ngöôi coøn soáng thöôøng cuùng döôøng ta y phuïc hôïp thôøi, nay cha meï ngöôi ñaõ qua ñôøi, thì ai saém y cho ta? Chaúng nhöõng cha meï ngöôi ñaõ maát maø cha meï ta cuõng quaù coá caû roài?”. Ngöôøi ñaøn-vieät lieàn thöa: “Thöa thaày, thaày ñöøng oaùn haän, con seõ saém y hôïp thôøi cho thaày”. Ñoù goïi laø hieän töôùng laïnh ñeå xin y. Neáu ñöôïc y, thì phaïm Ni-taùt- kyø Ba-daï-ñeà. Theá naøo goïi laø hieän töôùng noùng? Ñoù laø: Vaøo thaùng naêm, thaùng saùu luùc trôøi noùng, Tyø-kheo maëc y vaù nhieàu lôùp toaùt moà hoâi ñi ñeán nhaø ñaøn-vieät hieän ra töôùng noùng. Baáy giôø, ngöôøi ñaøn-vieät leã chaân Tyø-kheo, hoûi: “Thöa thaày, thaày khoâng coù y hôïp thôøi sao maø maëc y daøy toaùt moà hoâi nhö theá?”. Tyø-kheo beøn ñaùp: “Khoâng coù. Khi cha meï ngöôi coøn soáng thöôøng saém y hôïp thôøi cho ta, nay cha meï ngöôi ñaõ qua ñôøi thì ai saém y cho ta nöõa. Khoâng nhöõng cha meï ngöôi ñaõ maát maø cha meï ta cuõng chaúng coøn”. Ngöôøi Ñaøn-vieät lieàn noùi: “Thöa thaày, thaày chôù oaùn haän, con seõ saém y hôïp thôøi cho thaày”. Ñoù laø hieän töôùng noùng ñeå xin y. Neáu ñöôïc y thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. - Thuyeát phaùp ñeå xin: Tyø-kheo vì muoán xin y maø noùi keä cho Ñaøn-vieät nhö sau: “Neáu ai boá thí y Seõ sinh coõi toái thaéng Nhôø vui loøng boá thí Höôûng phöôùc baùo nhaân thieân Sinh thieân ñöôïc saéc ñeïp Ñieåm trang toaøn chaâu baùu Vì cuùng y Tyø-kheo Ñôøi ñôøi ñöôïc aùo ñeïp”. Ñoù goïi laø thuyeát phaùp ñeå xin. Neáu ñöôïc y thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba- daï-ñeà. Neáu xin ñaõy loïc nöôùc, hoaëc xin mieáng vaûi nhoû ñeå vaù y, hoaëc khaên truøm ñaàu, hoaëc vaûi boù gheû, hoaëc vaûi laøm ñeäm, neáu xin moät trong nhöõng loaïi vaûi keå treân thì khoâng phaïm. Neáu xin caùc vaät aáy, roài Ñaøn-vieät boá thí troïn taám, hoaëc caét ra töøng maûnh maø Tyø-kheo nhaän laáy thì khoâng phaïm.

Neáu Tyø-kheo suy nghó: “Ta chæ caàn xin nhöõng vaät nhoû, ñaøn-vieät seõ töï cho ta”, roài ñöôïc caû moät taám vaûi lôùn thì phaïm Ni-taùt -kyø Ba-daï-ñeà. Neáu xin cho Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu xin cho thaùp, Taêng, thì khoâng phaïm. Theá neân noùi: “Neáu Tyø-kheo xin y töø cö só hoaëc vôï cö só khoâng phaûi baø con thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. Ngoaïi tröø khi khaùc. Khi khaùc töùc laø khi maát y”. (Heát giôùi Ni-taùt-kyø thöù saùu)

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.